

Takáts Péter

Új világpolgárok, új közösségek

2011. július 9-én, a HVS Helyi Pénz Konferencián
elhangzott előadás írott anyaga

Új világpolgárok

Mindannyian tudjuk, hogy változásra van szükség, mindannyian tudjuk, hogy valamit tenni kell, ha nem akarunk elveszni a jövőben és emberhez méltó életet szeretnénk élni. De közben llandóan ott motoszkál a fejünkben az a kérdés, hogy kik is lesznek azok, akik ezt a változást megvalósítják? Kik lesznek képesek egy új tudatosság kialakításával a társadalmi változásokat előmozdítani? Az újságokat olvasva, a TV-t nézve úgy tűnik, hogy egyedül vagyunk, nincsen közöttünk olyanok, akinek ezek a változások fontosak lennének, akik ma egy új jövő érdekében tenni akarnak.

Pedig a valóság ennek éppen az ellenkezője! Sőt, 2000 októbere óta mindenkinek tudnia kell, hogy a változást akaró és ennek érdekében tenni is kész emberek széles tömege van jelen a világban. Mindössze egyetlen baj van velük: úgy érzik, *mindegyikük úgy gondolja, hogy egyedül van!* Ez ugyanis a kulturális kreatívok egyik legáltalánosabb jellemzője.

Mióta megjelent a kulturális kreatívokról szóló tanulmány, Paul H. Ray szociológus és Sherry Ruth Anderson pszichológus munkája, azóta tudnunk kellene, hogy a két szokásos csoport – a hagyományos gondolkodású, vagyis konzervatív és a modern, vagyis liberális – mellett van még egy rendkívül nagy és korábban eddig ismeretlen csoport: emberek tömegei, akik magukat a jelen politikai rendszerektől különállónak és a jelenlegi gazdasági és politikai kultúrától függetlennek, vagy elszeparálódottnak tartja.

Hatalmas mennyiségű emberről van itt szó, csak az USA-ban több mint *50 millió* ember tartozik ebbe, a *kulturális kreatívoknak* nevezett csoportba, ami meghaladja az Egyesült Államok lakosságának 25 %-át! Sőt a tanulmány megjelenése óta eltelt 10 évben a számuk már 35 %-ra nőtt, vagyis a közeli jövőben az így gondolkodó emberek aránya meghaladja a népesség felét. Nem véletlenül adták a tanulmánynak azt a találó címet adták, hogy „Kulturális kreatívok – Hogyan változtatja meg 50 millió ember a világot”, hiszen ők már másképp viszonyulnak a világhoz és annak dolgaihoz, mint apáink.

Ezeket az embereket az jellemzi, hogy a hatalom és a pénz értékeik rangsorában a végén szerepel, szemben a másik két csoporttal, ahol viszont az első helyeken. Ezen kívül

- a gondolkodáson keresztül szeretnék megérteni a világ dolgait és folyamatait,

- és szeretnék a világban zajló folyamatok összefüggéseit teljességükben látni, tehát az elejétől a végéig pontosan tudni, hogy milyen folyamat és miért történt.
- Nagyon szeretnék tudni, hogy a nyilvánosságra került dolgok mögött valójában milyen háttér és okok rejtőzködnek, vagyis, hogy mi is az igazság.
- Rájuk a hagyományos reklám és marketing módszerek nem tudnak úgy hatni, mint a többi emberre, mert ezeket egyértelműen elutasítják, és úgy érzik, hogy ezek durva beavatkozások az életükbe és támadásnak, külső erőszaknak tekintik szabadságuk ellen.
- Rendkívül komoly és rendkívül intenzív belső életet élnek és erre a belső életre nagyon nagy súlyt helyeznek.
- A spirituális gondolkodásnak, a szentségnek, vagy a szent dolgoknak egy újfajta formáját alakították ki, vagy szeretnék kialakítani. Ez az új szentség pedig nem más, mint az a törekvésük, hogy egyéni fejlődésüket a másik embernek, ill. a szellemi célok szolgálatába állítsák.
- Alapelvük az, hogy amiről beszélek, azt is akarják az életükben megvalósítani.
- Világpolgárok. Paul Ray jellemzése szerint az új világpolgárok születését látjuk, akik a világ minden részén jelen vannak, és jobban hasonlítanak egymáshoz, mint liberális vagy konzervatív honfitársaikhoz.

Gondoljuk csak el, hogy mit is jelent ez a világ fejlődése szempontjából!

A legfontosabb, hogy sokan vagyunk, különösen, ha az amerikai számokhoz még hozzá vesszük az Európaiakat. Mivel Európában közel 80 – 90 millió ilyen ember él, akit tudatossága és életvitele alapján a kulturális kreatívok közé sorolhatunk, így jogunk van feltételezni, hogy az egész világon a kulturális kreatívok száma meghaladja a 200 milliót! Ott látjuk őket mindenhol, ahol az a polgárok, az egyszerű emberek a saját kezükbe veszik sorsuk intézését, no és persze elsősorban a civil szférában, a valódi civilek között. Ennek alapján már érthetővé válik a civil szektor robbanásszerű növekedése az elmúlt 20 évben, és világos miért nőtt meg olyan hihetetlen mértékben az embereknek az aktivitása és a tevékenysége ezen a területen.

Ezzel a civil fejlődéssel beindult egy nagyon fontos folyamat, melynek során azokat a kötelezettségeket és jogokat, amelyeket a történelem folyamán mindig az uralkodók és a kormányok vállaltak fel, most fokozatosan a civilek, a polgárok és az ő általuk alkotott szervezetek veszik át. A civilek, az állampolgárok elkezdik szervezni magukat, elkezdenek szervezeteket, társulásokat létrehozni, és azokat összekötni egymással. Teszik mindezt annak érdekében, hogy az általuk felismert – és fenn már felsorolt – értékeket megvalósítsák a világban, és ezeket a mindennapi életük részévé tegyék.

Így aztán akár tetszik, akár nem visszavonhatatlanul megindult a jövő új közösségi formáinak kialakítása és egyben a hatalom átvétele is, a jelenlegi hatalom minden ellenállása ellenére is.

Ezek az emberek egyre kevésbé vannak megelégedve azzal, amit a magukat demokratikusnak nevező társadalmi rendszerek a XX. század végén nyújtottak

és nyújtanak ma is. Számuk növekedésével, ill. aktivitásuk erősödésével együtt fokozatosan olyan kezdeményezéseket indítottak el, melyek célja a jelenlegi demokratikus rendszerek továbbfejlesztése volt.

Bármennyire is meglepően hangzik, a jelenlegi demokráciát tovább kell fejleszteni, át kell alakítani. Ez a kényszer teljes mértékben összefügg azzal, hogy az emberek tudatossága, amit a kulturális kreatív tömegek megjelenése mutat, az egész világon drasztikusan és nagymértékben megváltozott. A mindenkori társadalmi formáknak ugyanis az őket alkotó emberek tudati állapotát kell tükrözniük. Ha az emberek tudatossága megváltozik, akkor az emberek tudati fejlődésével együtt a társadalmi formáknak is fejlődni, változni kell! Egy egészségesen működő társadalom tehát mindig a közösséget alkotó emberek tudatosságát, gondolkodását tükrözi vissza a társadalmi formákban. Viszont mára az egyensúly felborult, mert az emberek tudatosságukban jóval előrébb tartanak, mint azok a formák, amiben élünk. Mert ezek még az ősi időket idézik.

Ez a jelenleg is folyamatban lévő tudatosság változás a történelemben eddig soha nem látott széles embertömegeket érint. Az eddigi változások – ahogyan azt a történelemből tudjuk – többnyire csak egy szűk kör, egy kisebb embercsoport gondolkodásának megváltozásának eredményeként jöttek létre, és nem véletlenül, mindig hierarchikus hatalmi struktúrák kialakulásához vezettek, melyek ennek a kis csoportnak a hatalmi érdekeit biztosítani tudták. Most azonban szinte az egész világon, és minden ember érintett ezekben a változásokban és ez azt is jelenti, hogy most olyan új szociális formákat kell kialakítani, ami ennek az új helyzetnek megfelel. Azaz már nem egy kis csoport, hanem minden ember érdekét szolgálja. Ezért ez az új szociális, közösségi forma teljes mértékben el fog térni minden eddig ismert társadalmi és közösségi formától.

Ezért a mélyben ellentétek feszülnek és a politika ellenáll a változásoknak. A politikusok csakis a meglévő helyzet konzerválására törekednek, ezzel próbálva elodázni az elkerülhetetlen változást. Ennek nyomán ma az egész világon a demokratikus politikai és társadalmi rendszerek végletes módon megkeményedtek, megmerevedtek és a változás minden igényének ellenállnak. Viszont ha egy szervezet hosszú időn keresztül nem változik, ha megmerevedik, megkeményedik, mert ellenáll a változásoknak – akkor megbetegszik. Amikor egy társadalmi rendszer megbetegszik a tünetek a magukat demokratikusnak nevező rendszerek antidemokratikussá válásában mutatkoznak meg. Ezért tudomásul kell vennünk, hogy ez a folyamat a XXI. sz. természetes velejárója, éppen a politika ellenállása miatt, és így érthető miért érzik ma az emberek a világon mindenhol, hogy a demokratikus rendszerek melyben élnek egyre inkább egy diktatúrához kezdenek hasonlítani.

Így nyugodtan mondhatjuk, hogy a jelen pillanatban uralkodó és magukat demokratikusnak nevező társadalmi rendszerek súlyosan betegek. Mondhatnám úgy is, hogy haldoklóban vannak! Ez pedig egyenesen vezet a súlyos környezeti, emberi és gazdasági válságokhoz és tragédiákhoz. A kulturális kreatívok számára ma már nem csak ez a beteg állapot egyértelmű, de a válságok nyomán

nyilvánvalóvá vált számukra ennek a rendszernek a tarthatatlansága is. Ennek nyomán egyre többen ismerik fel, hogy a hierarchikus hatalom építménye a világ valamennyi országában és minden eresztékében recseg-ropog, és ezért szükség van egy új, a kulturális kreatív tudatosságnak megfelelő közösségi forma kialakítására.

Aki ezt még nem ismerte fel, annak a számára a jelen politikai rendszerek éppen a válság megoldása során mutatták meg tisztán és egyértelműen valódi arcukat és azt, hogy változtatni kell. Ilyen vagyok, nézzétek meg! – ez volt a válság rendezésének felszólítása az emberek felé, akik sajnos többnyire még átaludták azt. Mindenki a saját szemével láthatta, hogy a kormányok a válság rendezése során úgy viselkedtek, mint egy igazi vadkapitalista: a nyereséget privatizálták, miközben a veszteséget a népre terhelték ki. Hiszen a bankok által okozott gazdasági csőd és az egész világra kiható válság orvoslására állami hiteleket vettek fel, melyeket a bankoknak ajándékoztak, a hiteleket és annak kamatait pedig az állampolgárokkal fizettetik vissza. Ez pedig két egyértelmű üzenetet hordoz a számunkra: egyszer azt, hogy a kormányainkra nem számíthatunk, azok tevékenysége ma már igen messze áll minden demokratikus elvtől és a nép szolgálatától, a másik az, hogy a saját kezünkbe kell venni a sorsunk irányítását.

Ezért a válság óta mindenki számára nyilvánvalónak kell lennie, hogy mi zajlik valójában a világban. Amikor ez a tudatosulás, felismerés széles körben bekövetkezik, márpedig hamarosan be fog következni, akkor biztosak lehetünk benne, hogy ami történni fog az a pénzrendszerek átalakulásán és megújulásán jóval túlmutat majd. Nyugodtan ki merem jelenteni, hogy a bekövetkező változások még a modern kori társadalmak demokratikusabbá válásánál is jóval többet vonnak majd maguk után.

A ma érzékelhető jelek és az emberek gondolkodásának tömeges megváltozása ugyanis nem csupán a pénzrendszerek és a bankrendszer reformját jelzik, hiszen ez a problémának csak egy kis része. Még akkor is, ha látszólag ez érint bennünket a legjobban. A jövő a társadalmi formák, a társadalmi berendezkedés teljes átalakulását vetíti előre. Mégpedig olyan módon, hogy a hatalomnak a hierarchiák csúcsáról az alapjához való eltolódása lesz a jövő új közösségi formáinak jellemzője. Az ezzel egy időben jelentkező és szinte mindent megrengető változások magának a társadalmi élet jelenlegi rendszerének teljes újragondolására és annak újjászervezésére is lehetőséget adnak.

Ha nem élünk a lehetőséggel, ha nem tanulunk a jelekből, akkor a körülmények fogják rákényszeríteni majd az embert a változtatásra. Ez persze a sokkal keményebb és több szenvedéssel járó út, ezért a kulturális kreatívok tömegei a világban nem vártak arra, hogy a válság kényszerítse őket. De arra sem számítanak, hogy valaki más helyettük elvégezze azt a munkát, mert tudják, hogy – éppen a megváltozott értékrendjük és gondolkodásuk folytán – csakis egyedül ők képesek erre. Így aztán a csodavárás helyett elkezdtek a társadalmi berendezkedés és közösségi élet új, fejlettebb formáiért tenni, küzdeni, harcolni. Nyugat-Európában és az USA-ban a kulturális kreatívok már megértették, hogy egy az emberek által létrehozott szociális formát csakis az emberek tudják

megváltozni. Ha az emberek egy csoportja azt akarja, hogy az ő értékeik legyenek az általánosan elfogadottak és a döntéshozatal alapját jelentő értékek, akkor tenni kell érte!

Így aztán a XXI. század elején nyilvánvalóvá vált: a politikusok és a hatalom mai képviselőinek minden ellenkezése új közösségi és társadalmi formáknak kell jönniük és ezek jönni is fognak! Mert ezek az új formák a kulturális kreatívok önrendelkezési törekvéseiből fakadnak és az ezen értékeket valló új világpolgárok napról-napra rohamosan növekszik.

Persze az nyilvánvaló mindenki számára, hogy a hatalmon lévők nem fognak önként lemondani státuszszimbólumaikról, gazdasági előnyeikről és befolyásukról. Sőt, sokkal inkább mindent megtesznek a pénzügyi, gazdasági, szociális, energetikai, élelmezési, stb. válságjelenségek eltusolására vagy eltitkolására. Viszont van két kényszerítő erő: egyrészt az, hogy miután ezek a hierarchikus hatalmi struktúrák betegek, ezért egyre improduktívabbak, rugalmatlanabbak és mára már az alapvető társadalmi problémák megoldására is képtelenek, vagyis különösebb külső behatás nélkül is összeomlanak, másrészt a tömegek tudatosságának változása és a szabadság iránti elkötelezettségének növekedése olyan mértékűvé vált, hogy ez napjainkra önmagában is egy változást kikényszerítő erővé vált.

Az új közösségek

Gondoljátok csak el, hogy mit is jelent ez! Ha egy pillanatra átéljük magunkban amit most felvázoltam, akkor érezhetjük a kihívás nagyságát. A világban egy eddig soha nem volt új események lehetősége nyílt meg és ezt az eddig soha sem létezett és ezt a lehetőséget a hihetetlenül képzett, ill. tudatos civil társadalom tagjai tartják a kezükben. Mert ez a társadalom létezik és működik, és ma már képességeiben és tudásában messze meghaladja az őt vezetni akaró politikai elit képességeit és tudását. Ma ennek a civil társadalomnak a vezetésével egy globális forradalom zajlik körülöttünk, melyben egyre világosabban láthatjuk a jelenlegi hatalomgyakorlás hagyományos, hierarchikus formáinak csődjét.

Ennek nyomán kulturális, szociális és politikai változások sorozata zajlik ma a világban, melyek, ha nem buknak el, a hatalom teljes átvételéhez vezethetnek. Így a világon ma mindenütt hatalmi harcok folynak, melyben a hierarchikus politikai rendszerek csúcsán élők tehetetlenül néznek szembe a hatalmi piramisok lábánál álló civilek felébredő öntudatával és szabadság iránti vágyával. Csupán egyetlen reményük van: valami újra van szükség, és még nem tudjuk, hogy annak milyennek kell lennie. Ugyanis a kulturális kreatívokban ma még nem tudatosult, hogy milyenek azok az új közösségi formák, melyekkel a régiakat le kell váltanunk, melyek új tudatosságuknak megfelelnek.

Ha nem leszünk képesek az új közösségek létrehozására, akkor a krízis és az összeomlás után csak a régi formákat lehet majd visszaállítani. Talán érzitek, hogy mindannyiunk jövője szempontjából mennyire életbevágó, hogy közösen

gondolkodjunk, beszéljünk az új közösségi formákról, arról, hogy a jelenlegi rendszer összeomlása után mit építünk majd fel.

Ez a társadalmi és gazdasági rendszer, mely a 2. évezred elejére világméretű csődbe vitte az egész emberiséget, két hatalmas ellentmondást is tartalmaz. Az egyik ami a gazdaság és a banki világ között feszül, a másik, ami a fejlődésének jelenlegi fokán egyre inkább szabaddá váló ember és a hatalom hierarchikus formái között feszül. Ez a kettő olyan feloldhatatlan ellentmondás, ami ugyanarra az okra vezethető vissza. A mérhetetlen önzés és hatalomvágy olyan mint a rákos betegség, képes elpusztítani még önmagát is, csak ne kellejen lemondania a hatalomról.

Az egyik ellentmondás abban a gazdasági és pénzügyi tényben mutatkozik meg, hogy mára a bankrendszer annak a gazdasági szférának az elpusztítójává vált, amit szolgálnia kellene, és ami az ő létét is jelenti. A bankok olyan mértékben vonják el a pénzt és profitot a gazdaságból, hogy az ezredfordulóra ez utóbbi képtelenné vált saját magát megújítani és fejleszteni. A gazdasági fejlődés legnagyobb gátjává mára a bankok pénzhétsége és határtalan nyereségvágya lett.

A másik ellentmondás, ami még ennél is nagyobb mértékben feszül a világban, szinte az élet minden területén megmutatkozik, legyen az vállalkozás vagy civil szervezet. A XXI. sz-ra egyre nagyobb igény van a kreativitásra és az autonómiára, egyre nagyobb a szükség az önrendelkezésre képes, szabad emberekre. Ezek nélkül ma már nem lehet növekedni, fejlődni, kutatni, nem lehet nyereségesen gazdálkodni, Ma már kreativitás nélkül lehetetlen fennmaradni. Mondhatjuk, hogy mára a kreativitás lett a gazdasági élet csodafegyvere, de egy ország jólétének és szebb jövőjének is a záloga.

A kreativitás iránti ilyen nagy igény és annak nagymértékű megjelenése pedig egyáltalán nem egyeztethető össze azzal, ahogyan a hatalom megpróbál ma ezekkel a kreatív emberekkel bánni, felettük gyámkodni. A mai hierarchikus hatalmi rendszerek pontosan úgy viselkedik velünk ma is, ahogyan az ősi hierarchiákban volt szokás, vagy ahogyan Leninnek sokunk által jól ismert jelmondata sugallta: *„a bizalom jó, de az ellenőrzés még jobb”*. Ez a szellemiség hatotta át a hatalom képviselőit évszázadokon, évezredekken keresztül, és ennek alapján sikeresen el lehetett nyomni az embereket, uralkodni felettük.

A mai hierarchikus hatalmi rendszerek még mindig a felül lévő hatalmi élményére épülnek. Arra, hogy a vezetők kielégülést nyerhetnek abból, hogy akaratukat az alájuk rendelt emberek megvalósítják. Ezért ez a hatalom ellenőrizni akar, sőt, igyekszik az alsó szintek akaratát is megtörni, hogy csak azt tegyék, amit ő akar. Ezzel tulajdonképpen leigazza a másik embert. Ebből következik, hogy a hatalom gyakorlásának ez a formája egy rossz irányú akarat kifejezője.

Miközben Lenin szerencsére már a feledés ködébe merült, közben a hatalom ősi formáját, amit jelmondata is kifejezett, még mindig gyakorolják felettünk. Miközben az emberek az elmúlt 50 évben alapvetően átalakultak és ez az

átalakulás ma még jobban erősödik, addig a politikai hatalmi kultúra semmit sem változott a világban. Így aztán már nem is időszerű, mert ez a hatalom éppen a ma létfontosságú szabadság és kreativitás elnyomására épül, és pont azt teszi tönkre, aminek éltetnie kellene.

Ezért egyre többen látják és érzik, hogy ennek vége, a XXI. században az öröknek hitt központi ellenőrző mechanizmusokat új közösségi formáknak kell felváltaniuk. Ezekben a kulturális kreatívok alkotta új közösségekben a hatalmat a bizalom fogja felváltani és a jelmondat is átalakul. A jövőben így hangzik majd: *„az ellenőrzés halál, a bizalom élet.”*

Ezt persze olyan feltételek közepette kell megvalósítanunk, miközben az emberek többségének a hatalomhoz való viszonya és a hatalom gyakorlásával kapcsolatos gondolkodása az évszázadok során szinte semmit sem változott. Szerencsére ez a változás pontosan egybe esik a kulturális kreatív tömegek megjelenésével és az emberek tudatosulási folyamataival. Ennek ismeretében talán már nem tűnik annyira reménytelennek az, hogy az új közösségek megalakításában sikeresek leszünk.

A kihívás igen nagy, mert a történelem során több ezer évig a hatalmi hierarchia alján élő embertömegeknek kell a jövőben olyan új közösségi formát, olyan új hatalmi struktúrát megvalósítani, ami eddig a történelemben még soha sem létezett. Az új közösségek az eddigi hierarchikus hatalmi berendezkedést egy az emberből fakadó és az ember magasabb tudati állapotának megfelelő új közösségi formával váltják fel. Itt nagyon fontos kihangsúlyozni, hogy ebben nem egyszerűen a hatalom újraelosztásáról van szó, hanem átalakul maga a hatalom gyakorlása és a szociális formák is.

Ahhoz, hogy ez megtörténhessen, be kell látnunk: a ma ismert közösségi és szociális formákon túl vannak még új, eddig kevésbé ismert közösségi formák, olyanok, melyek alkalmasak az ember és közösségét szolgáló társadalom megvalósítására.

Végül fel kell ismernünk, hogy ezeket az új formákat a hatalom új birtokosainak, azaz nekünk kell létrehozni, mert senki sem fogja sem elrendelni, sem pedig helyettük bevezetni.

Vagyis az új közösségeknek a kialakításában teljesen magunkra vagyunk utalva. Nem csak azért, mert a politikának nem érdeke ezt rendeleti úton bevezetni, hanem azért is, mert elődeinknek nincsen ezzel kapcsolatos tapasztalata, így rájuk sem számíthatunk. Vagyis a szó szoros értelmében teljesen szabadok vagyunk abban, hogy ezeket az új közösségeket és benne az új hatalmi struktúrákat hogyan alakítjuk ki.

Ez talán így első hallásra egy kicsit elvontnak, vagy bonyolultnak tűnhet, de megpróbálom egyszerűen leírni az új közösségi formákat és azok működését, és azt láthatjuk, hogy ezek bizonyos fokig visszatérést jelentenek az eredeti, az ősi demokrácia értelmezéshez.

Az új közösségekben a demokrácia azt fogja jelenteni, amit régen jelentett: „hatalom a nép által”, vagy „a nép hatalma”, vagy Lincoln elnök szavaival: „*a demokrácia a nép által, a népert való kormányzást jelent.*” Miután a hatalom eddig mindig a törvénykezésben nyilvánult meg, ezért ezekben az új közösségekben a törvényalkotás a közösség tagjai által úgy fog működni, hogy a törvényeket a közösség tagjai együttműködve alkotják meg, mindenkire egyaránt kötelező érvényű megállapodások formájában,.

Ez egy lényeges eleme az új közösségek működésének, mert az új közösségekben a megállapodások attól lesznek érvényesek, hogy a közösség tagjai, miután együttműködve megalkották őket, el is fogadják azokat. Hiszen a megállapodások kötelezettségeket fogalmaznak meg a közösséget alkotó egyes emberek számára és nekik, ezeknek az önálló embereknek kell betartaniuk azokat.

Az együttműködő és megállapodásait közösen megalkotó közösségben a kötelezettségek betartása azért lesz sokkal nagyobb hatékonyságú, mint a hatalmi struktúrákban, mert az emberek részt vesznek azok kidolgozásában. Sőt, ez a működési forma lehetővé teszi, hogy az új közösségekben az *egyenlőség minősége* jelenjen meg az embereknek az egymással szembeni *jogainak és kötelezettségeinek* meghatározása során. Az új közösségekben egy ilyen, minden szavazóképes tag által elfogadott és *egyenlőségen alapuló jogélet* valósul majd meg, ami mindenhol megjelenik, ahol az emberek egymással megbeszéléseket, megállapodásokat, szabályokat vagy törvényeket alkotnak, illetőleg szegnek meg - legyen szó akár az együttes szellemi munka megszervezéséről, a társadalmi együttélés kérdéseiről vagy a gazdasági élet szabályozásáról.

Az új közösségek működésének van egy másik fontos minősége is, melynek azonnal jótékony hatása van a közösségi folyamatokra. Ha a közösség biztosítja, hogy szellemi életében *a szabadság minősége* éljen és ezáltal mindenki, aki részt vesz a közös gondolkodásban szabadnak érezze magát, akkor ezzel megnyitja az utat ahhoz, hogy az emberek a saját egyéni alkotó erőiket, kreativitásukat a közösség és más emberek javára termékkennyé tegyék. Az a közösség melyben az emberek azért dolgoznak együtt, hogy képességeiket szabadon és a lehető legjobban kibontakoztathassák és lehetőleg a közösség és embertársaik javára gyümölcsöztessék, képessé válik arra, hogy egy egészségesen működő gazdasági és pénzügyi rendszert valósítson meg.

Az új közösségekben megvalósuló gazdasági és pénzügyi folyamatok pedig olyanok lesznek, hogy abban mindennek - a gazdaságban megtermelt áruknak és szolgáltatásoknak, a pénz- és bankrendszernek - az ember valódi és reális igényeit kell kielégíteniük. Ez azt jelenti, hogy a gazdaságot a *testvériség minőségével* kell áthatni és berendezni. Ez a minőség más szavakkal megfogalmazva azt jelenti, hogy nem származhat hasznom olyan dologból, amiből másnak kára származik.

Ezért minden kérdésnek, problémának, amit ez az új gazdasági- és pénzügyi rendszer megold, mindig az emberrel, az ő igényeivel kell kapcsolatosnak lennie. Minden

olyan esetben, amikor a gazdaságban a többi ember iránti érdeklődés helyébe a saját haszon lesése lép, azzal a közösség egészségét károsítjuk meg.

Azt hiszem mindenki érzi, hogy ez az új közösségi modell egy olyan közösségi formát mutat, amelynek nincs uralkodó központja, sem egy koordináló állam, sem pedig felülre helyezett szellemi elit formájában. Olyan közösségi formáról van itt szó, amelyben három, nagyrészt önálló működési terület kölcsönösen egymáshoz kapcsolódva tartja fenn az egyensúlyt. Vagyis ahogy már korábban is jeleztem, itt nem egyszerűen a hatalom újraelosztásáról van szó, hanem ennél sokkal többről.

Ezekben az új és együttműködő közösségekben a hatalom élményének helyébe egy új élmény, az emberek együttműködésének, az együttműködő közösség élménye lép. Egy olyan új élmény, ami abból fakad, hogy a közösség tagjai az egyenlőség elve alapján közösen hozott elhatározásokat és megállapodásokat együttműködve valósítják meg. *Ezekben az új közösségekben az emberek a kielégülést már nem a hatalom gyakorlásában, hanem az egymással való együttműködésben találják meg, pontosabban a másik ember és a vele való együttműködés szeretetében, ill. a közösen megfogalmazott feladat és a hozzá kapcsolódó munka szeretetében találják meg.*

Persze minden biztató jel ellenére nap mint nap azt is megtapasztalhatjuk, hogy ez a folyamat milyen komoly nehézségekbe ütközik. Nem a jót és helyeset tesszük, hagyjuk, hogy döntéseinket egy reklám, egy hamis információ, esetleg más véleménye vagy elvárása motiválja. Mert a feladat nehéz, az elvárás pedig hatalmas. Nem elég, hogy ma a világ egy eddig még soha nem volt tudatosságot vár el tőlünk, hanem ezt még új minőségek, a szabadság, egyenlőség és testvériség minőségének egyidejű kifejlesztésével együtt kell kialakítanunk.

A mai helyzetben való megkapaszkodáshoz egy helyes világlátást kell az embernek magában kialakítania, hogy útmutatást kapjon ezekben a zavaros és bonyolult világfolyamatokban. Ez képes segíteni abban, hogy szabadon felismerjük azt, hogy ez az egész út hova is vezet, mi a világban zajló folyamatok célja és értelme. Egy helyesen kialakított világlátás segítségével megérthetjük, hogy az emberiség fejlődésének van egy világos és tiszta célja: a XXI. században a tudatosságának magas fokára érkezett embernek saját kezébe kell vennie sorsának irányítását és olyan új közösségeket létrehozni, melyek ennek a tudatosságnak megfelelnek.

Pedig a válasz jelentősége óriási! Ugyanis abban a válaszban, amit az emberek erre a dilemmára adnak, tulajdonképpen saját létezésükre és az emberiség jövőjére mondanak igent vagy nemet. Miután ez egy óriási felelősség az ember számára és a felelősség áthárítása, az egyéni felelősségvállalással szembeni ellenállás és az új dolgokkal való szembeszegülés ma igen mélyen belénk van ültetve, ezért nagyon könnyen előfordulhat, hogy nem tudjuk felvállalni feladatunkat és így az emberiség a valódi szabadságot és az ebből fakadó új közösségeket ebben korszakban nem fogja létrehozni!

Ezzel egy olyan érdekes helyzet állhat így elő, hogy az ember önként, szabadságával élve lemond a saját szabadságát biztosító új közössége létrehozásáról. Ehhez persze ne árt tudni, hogy ha ez a helyzet a világban esetleg bekövetkezik, akkor az ember, a lehetőség elvesztése következtében, olyan negatív erők hatalma alá kerülhet, melyek tudati fejlődését hosszú időre visszavethetik és a közösségi fejlődési folyamatokat negatív irányba terelhetik, ami akár egy az egész világot uraló „Mátrix” típusú közösség megvalósításában ölthet majd testet.

Új pénzrendszerek

Abban az új tudatosságban, amit megpróbáltam leírni és bemutatni, az emberek természetesen nem csak a hatalomról és a gazdaságról, hanem a pénzről is egészen már módon gondolkoznak, mint az ma még általános. Az új szemlélet szerint a pénzt a gazdaság vérének fogják tekinteni és ez úgy áramlik körbe a gazdaságban, mint az emberi testben a vér. Hogy ez a hasonlat mennyire jól írja le a valóságot, azt mutatják a pénzzel kapcsolatos kifejezések is, melyek a pénz folyadék jellegére és áramlására utalnak.

Az új pénzrendszerekben a pénz körfolyamat minőségeit tekintve hasonlít az emberi testben zárt körben áramló vérrendszerhez, melynek van egy kiemelt középpontja: a szív. A vér innen indul és ide tér vissza, az új pénz körfolyamat is egy ilyen központból, a központi bankból indul ki, egy a maihoz sokban hasonló, de attól mégis nagyon eltérő bankból. Ennek a központi banknak ugyanis olyan munkatársai vannak, akik teljesen őszintén és meggyőződésük alapján a gazdasági folyamatok és a közösség szolgálatában állnak, és a közösségtől kapott megbízatásukat nem tekintik hatalomnak, és semmi esetre sem használják lehetőségeiket egyéni érdekek szolgálatára.

Ennek a központi banknak többek között az a feladata, hogy – pontosan úgy, ahogyan az mai is történik, a semmiből – pénzt teremtsen a gazdaság számára, és biztosítsa azt, hogy oda és annyi pénz jusson el, ahova és amennyi kell. Se nem túl sokat, se nem túl keveset, hanem pont annyi pénzt kell juttatnia az egyes vállalkozásokhoz és a gazdasági élet egyéb szereplőihöz, amennyire azok egészséges működéséhez szükség van. Hasonlóképpen, ahogyan a szív működik és figyelni azt, hogy az egyes szervek működéséhez mennyi vérre van szükség, úgy figyelni és szolgálja ez a központi bank is a gazdasági életet és annak szereplőit. Itt kell megjegyezni, hogy az új pénzrendszerekben senki másnak nincsen pénzteremtő joga és természetesen a semmiből teremtett pénz után a központi bank nem kér kamatot.

A vállalkozások és a gazdasági élet egyéb szereplői ettől a központi banktól tehát – kamatmentes – hitelt kapnak, annak érdekében, hogy tevékenységüket végezni tudják. Azaz a pénz a körfolyamat kezdetén, mint hitelpénz jelenik meg a rendszerben. A mai szokásoktól eltérően, egy organikus gazdaságban a hitelpénznek egyetlen egy fedezete van, azoknak az embereknek a kreatív szellemi képessége, akik ezekben a vállalkozásokban együtt dolgoznak. A központi bank, semmiféle más fedezetet nem kér és nem is kap.

A pénz körfolyamata, miután végig áramlott a gazdasági élet résztvevőin, végül ebben a bankban végződik, mert a központi banknak még azt is biztosítania kell, hogy amikor a gazdasági körfolyamat végén a pénzre már nincsen szükség, akkor a pénz ide visszatérjen és megsemmisüljön. Azaz, a központi bank feladata, hogy a gazdaságban a pénz áramlásában egy egészséges ritmust hozzon létre és szabályozza az egyes vállalkozásokhoz áramló pénz mennyiségét, ill. a feladatát befejező pénzt megsemmisítse. Mert az új pénzrendszerek kialakítása során fontos annak az elvnek a betartása, ami a bennünket körülvevő természetben mindenhol megtalálható, hogy semmi sem él örökké, mindennek van egy adott élettartama.

A lényeg, hogy minden pénz a körfolyamat végén visszafolyik a központi bankba, mert ha ez nem történik meg, akkor a gazdaság többé nem tud egészségesen működni. De valójában, amikor a piacon az igény találkozik a termékkel vagy szolgáltatással, már nincs is szükség rá, hiszen a pénznek a piacon már csak egy jogi és elszámolási funkciója van, és amikor a piacon kiegyenlítődt az áru és az igény, akkor már nincs további gazdasági értéke! Tehát a pénznek vissza kell folynia a központi bankba, ahogyan a vér is, amikor megtelítődik oxigénnel, először elmegy a vérrendszeren keresztül a testbe, de visszafolyik a szívhez. Elég csak elképzelni, hogy mi is történik azzal az emberrel, akinek a vérrendszere nem tud a szívében záródni és vére állandóan elfolya valahova!

Ezzel az új pénzrendszerek a mai pénzügyi és gazdasági rendszerünk legnagyobb problémáját oldják meg. Ugyanis ma az történik, hogy miután a piacon a pénz eljut a vállalkozásokhoz, az ott is marad. Ezáltal újra megteremtődik és a vállalkozások természetesen újra termelni kezdenek vele. Ezzel a pénzmennyiség gyakorlatilag kiszakad minden ellenőrzés alól, privatizálódik és folyamatosan növekedik.

Persze a ma forgalomban lévő pénz jelentős része már a teremtés pillanatában privatizálódott, hiszen azokat magán bankok teremtik, így egy ellenőrizetlen folyamat összes káros és beteg következményeit vonva maga után. Nem csak a társadalom, hanem abban a gazdaság is halálosan beteg, elég ha végig gondolja a következőket: mi történne vele akkor, ha a vére mindig csak a végtagok felé áramlana, miközben a testében a vér mennyisége közben állandóan növekedne?

Ezt a beteg állapotot kell a gazdaságban is megszüntetni és egy egészséges állapotot létrehozni, melyben a közösségi formák és a pénzrendszerek is az embert és annak közösségeit szolgálják. Ehhez kíván ez a tanácskozás hozzájárulni, ezért kívánok mindenkinek sok jó és hasznos gondolatot és jó munkát.